

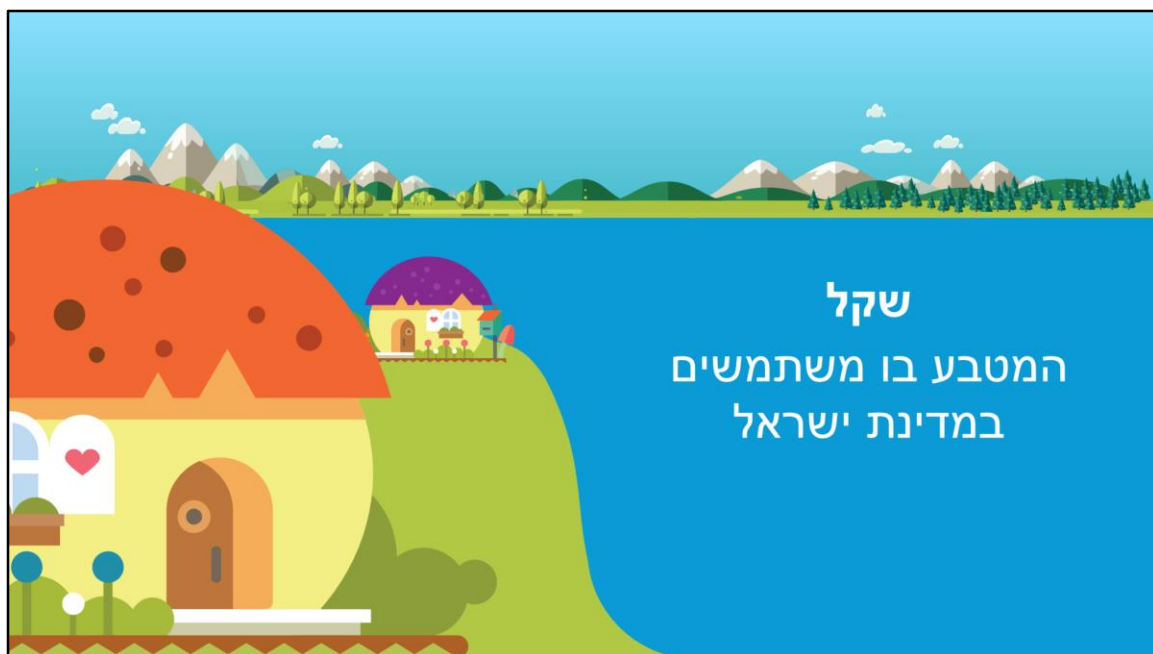
דרך הכסף

דרך הכסף

משך השיעור: 45 דק'

מטרת השיעור: התלמידים יסבירו מהם מוסדות פיננסיים, את הצורך בחשבון בנק וסוגי אמצעי תשלום.

(5 דק')

הסבירי: שקל הוא המטבע שבו משתמשים במדינת ישראל.

שאלי את התלמידים:

- מה ניתן לקנות בשקלים?
- האם משתמשים בשקלים רק בישראל?
- באיזה מטבע משתמשים באמריקה?

הסבירי לתלמידים שהשימוש במטבע שקל הוא מקומי בלבד (רק בארץ). באמריקה משתמשים במטבע הקרוי דולר וביבשת אירופה משתמשים במטבע הקרוי יורו.

הרחבה למורה:

שקל חדש (בראשי תיבות: ש"ח, סמל: ₪) הוא המטבע הרשמי של מדינת ישראל. שטרות ומטבעות של השקל החדש נכנסו לשימוש ב-1986. השקל החדש החליף את המטבע הקודם, השקל, לפי שער המרה של 1,000 שקלים = שקל חדש אחד. השקל החדש מחולק ל-100 אגורות.

הציגי לתלמידים את המטבעות והשטרות שעל גבי השקף.
הסבירי: תשלום בשקלים יכול להתבצע גם במטבעות וגם בשטרות. לכל סוג מטבע או שטר יש ערך אחר.
 כאשר משלמים בשטרות ומטבעות אנו בעצם משלמים ב"מזומן" - כסף זמין.
 בהמשך השיעור נכיר עוד אמצעי תשלום שהוא לא מזומן.

בואו נכיר את השטרות

נתן אלתרמן

לאה גולדברג

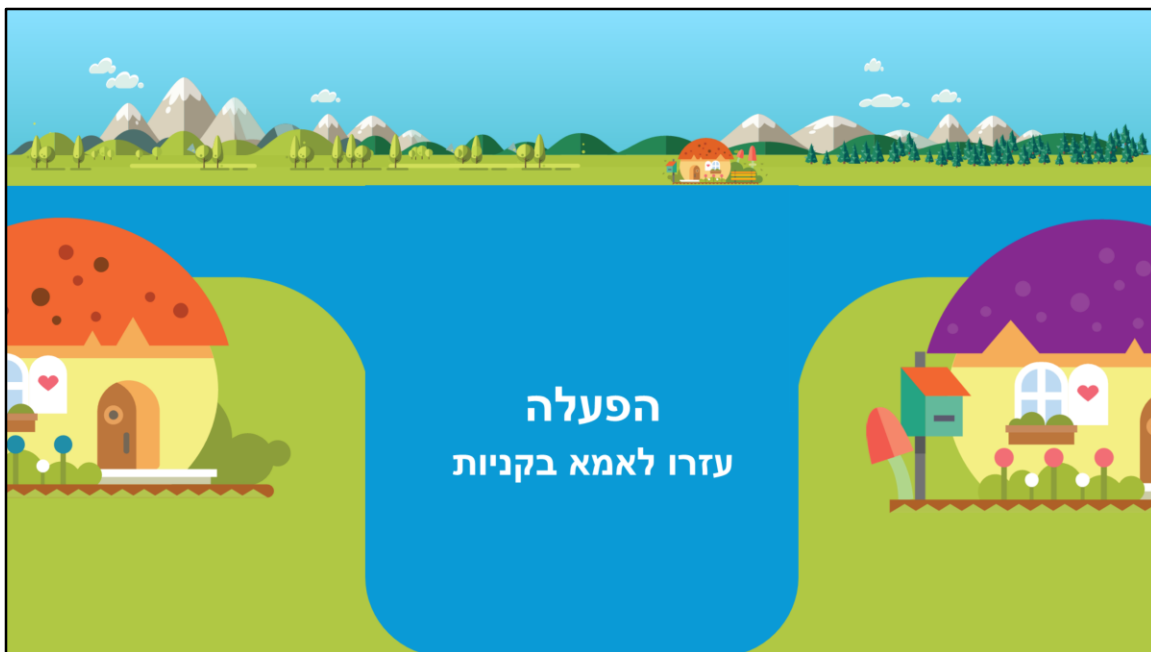
שאל טשרניחובסקי

רחל המשוררת

(5 דק')

הסבירי לתלמידים שעל כל שטר ומטבע מצויר ציור אחר. על השטרות מצוירים דיוקנים של אנשים חשובים שחיו במדינת ישראל ותרמו לה. **הציגי** את שמות האנשים ו**שאלי**: מישהו מכם שמע על האנשים הללו? הסבירי כי המשותף לכל האנשים הללו הוא שכולם משוררים עבריים. **הדגישי** כי למען ציבור העיוורים ולקויי הראייה השטרות בעלי אורכים שונים, דבר שמסייע להבחין ביניהם. בנוסף, ערכי השטרות מודפסים בגודל רב. **אמרי**: יכול להיות שתתקלו בשטרות שמעוצבים בצורה שונה. הדבר נובע מכך שהשטרות עוצבו מחדש בשנים האחרונות והשטרות הישנים עדיין בשימוש.

(10 דק')

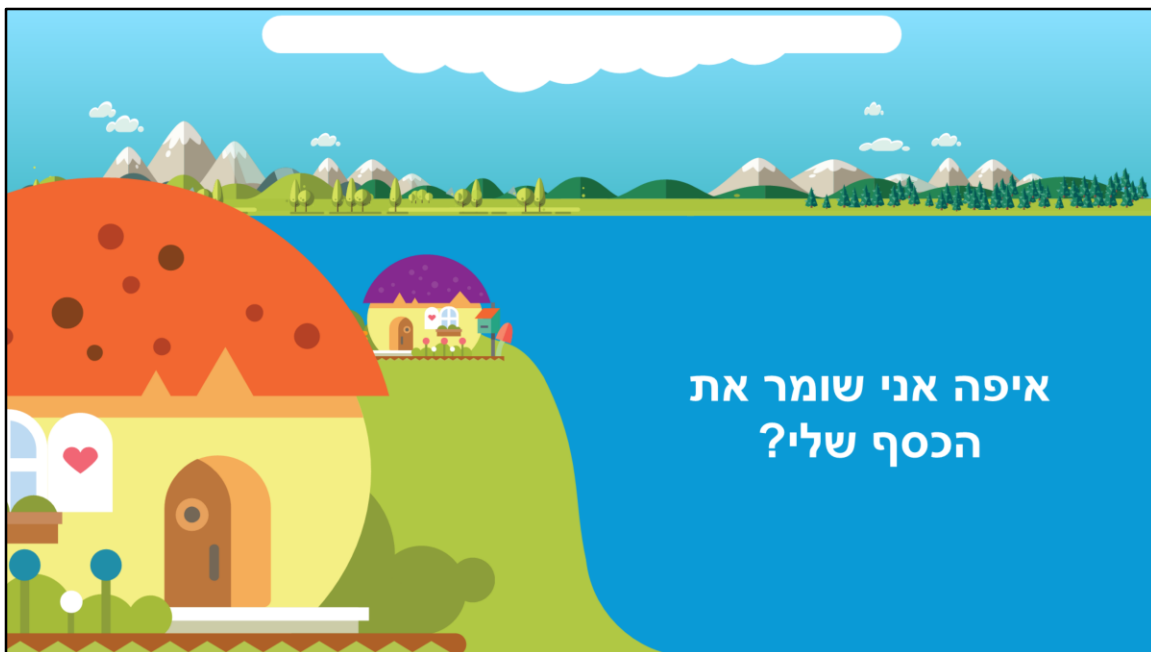
הפעלה בקבוצות:

ציוד נדרש: בריסטול, דבק נייר, שטרות ומטבעות מודפסים.

מהלך ההפעלה:

חלקי את הכיתה ל-4 קבוצות.

כל קבוצה מקבלת בריסטול עליו מצוירת הטבלה בנספח א', וכסף מודפס (שטרות ומטבעות). על כל קבוצה למלא את הטבלה המצוירת על גבי הבריסטול: לגבי כל מוצר המופיע בטבלה יניחו התלמידים שתי אפשרויות לתשלום תוך שימוש הכסף המודפס שקיבלו. (נספח א')

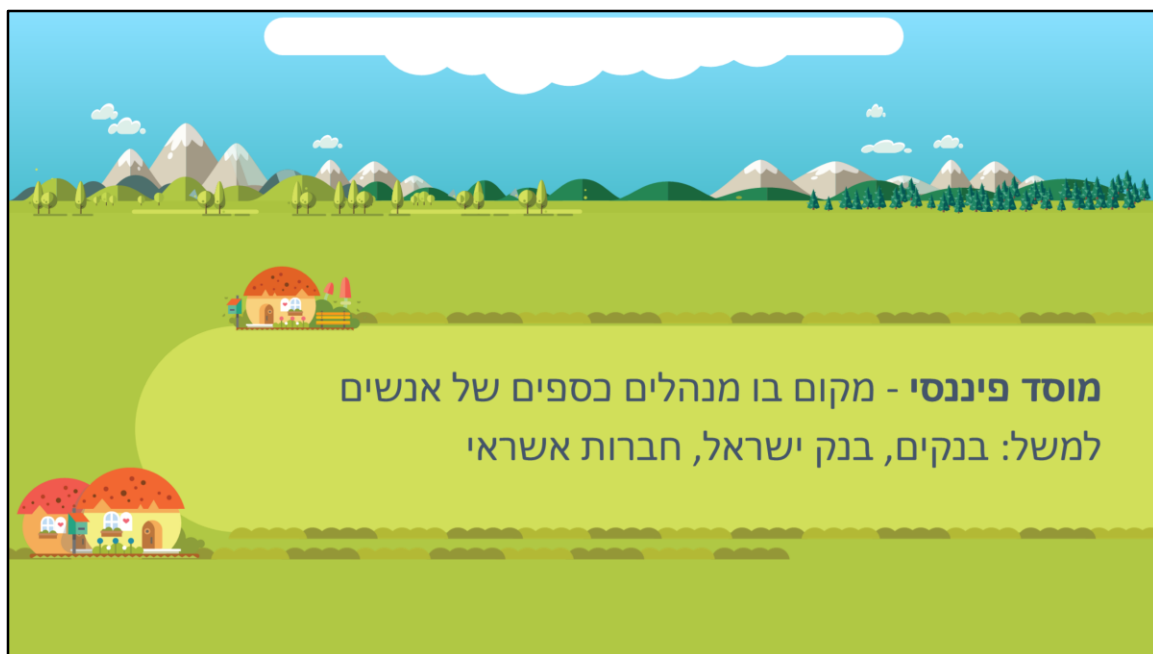

(5 דק')

הציגי את השאלה – איפה אתם שומרים את הכסף שלכם (דמי כיס / מעות חנוכה...)? בקשי מהתלמידים לענות עליה.

תשובות אפשריות: בכיס, בארנק, בבית, אצל ההורים, בבנק.

שאלי את התלמידים היכן לדעתם שומר לרוב אדם מבוגר את כספו. האם גם הוא שומר את כספו בבית?

שאלה:

מישהו שמע פעם על המושג "פיננסי"?

הסבירי כי **פיננסי פירושו כספי** וכי מוסד פיננסי הוא מקום בו מנהלים כספים של אנשים.

הסבירי כי יש כיום מספר מוסדות פיננסיים שמתעסקים בכסף וניגע מעט בכל אחד מהם.

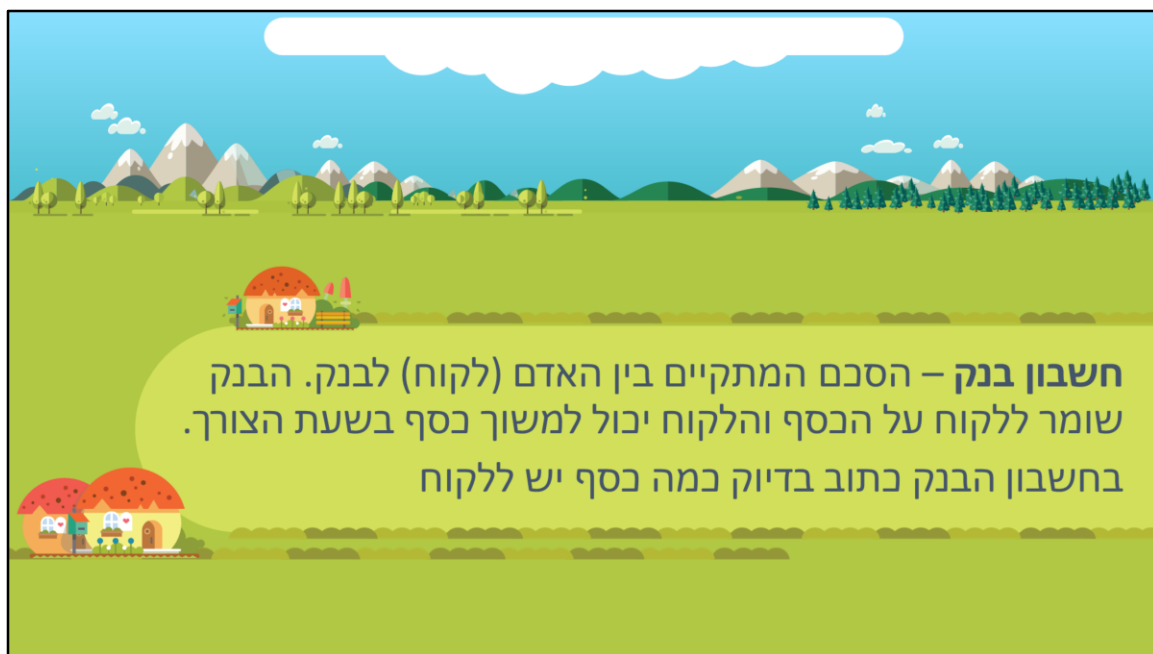
- בנקים
- בנק ישראל
- חברות אשראי

בנק הוא...

מוסד פיננסי (כספי) שעיסוקו העיקרי הוא טיפול בכסף.
בעבר, הבנק שימש מקום שמירה על הזהב.

(5 דק')
הקריאי את הסיפור המופיע בנספח ב'.

הסבירי מהו חשבון בנק.

הנחיות למורה:
הציגי את הסיפור.

הציגי את הסיפור.

בנק ישראל הוא...

הבנק המרכזי של מדינת ישראל.
בנק ישראל אחראי לפקח על הבנקים, לייצר כסף (שטרות ומטבעות), לטפל בתלונות של אנשים ועוד

(3 דק')

שאלי:

- איזה בנקים אתם מכירים? (פועלים, לאומי, דיסקונט...).
- האם אתם יודעים כיצד נקרא הבנק המרכזי בארץ? (בנק ישראל)
- הסבירי** לתלמידים מה תפקידו של בנק ישראל.
- פיקוח על הבנקים – לבדוק שכל הכסף והחשבונות מנוהלים כשורה ושאים בעיות מיוחדות.
- ייצור כסף – ייצור מטבעות והדפסה של שטרות.
- טיפול בתלונות שיש לאנשים על הבנקים שלהם
- הדגישי כי לבנק ישראל יש עוד תפקידים.

אמצעי תשלום

מזומן: כסף זמין

כרטיס אשראי: אמצעי תשלום חלופי למזומן (שטרות ומטבעות)
חברת אשראי: מוסד פיננסי המספק את כרטיסי האשראי

(3 דק')

שאלי את התלמידים:

אילו עוד אמצעי תשלום אתם מכירים חוץ ממזומן? איך ההורים משלמים כשאינ להם מזומן?

כווני את התלמידים לענות "כרטיס אשראי" ו**שאלי**:

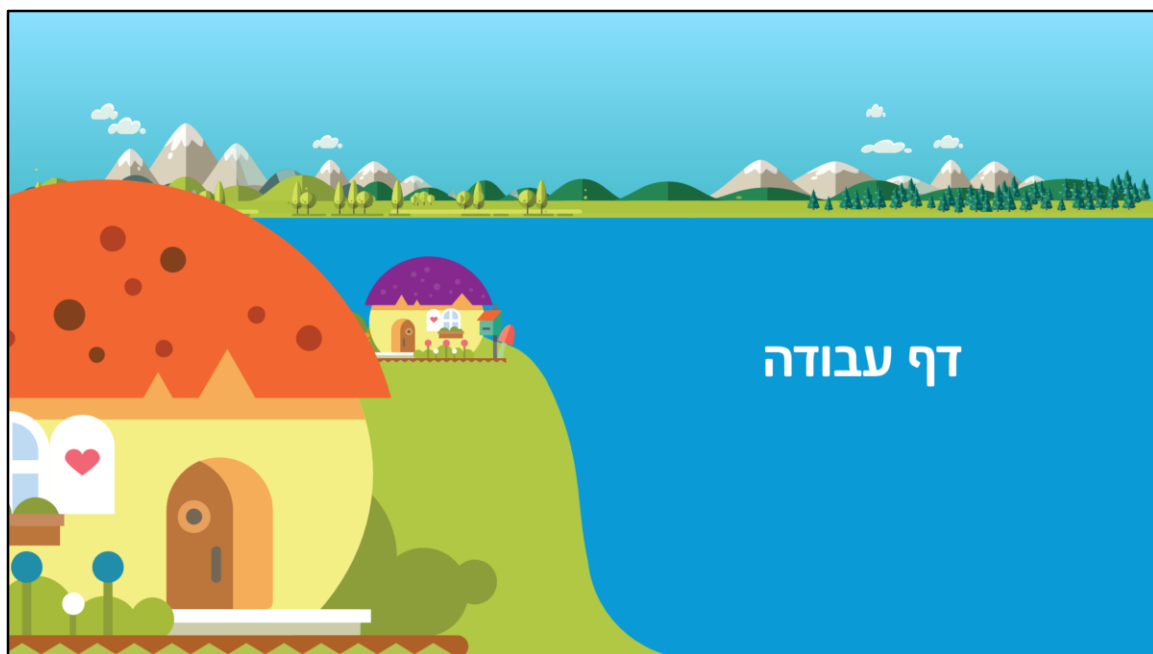
- כיצד קונים באמצעות כרטיס אשראי?
- מדוע נוח לקנות באמצעות כרטיס אשראי? (נוח לשימוש, לא צריך להסתובב עם מזומן).

הסבירי: כרטיס אשראי הוא כרטיס מגנטי שמקושר ישירות לחשבון הבנק של המשתמש בו.

ברגע שמשתמשים באשראי בשביל לשלם על מוצר או שירות כלשהו, אנו בעצם "מחייבים"

את חשבון הבנק שלנו והסכום יורד ישירות מהחשבון. כרטיס אשראי מאפשר לשלם גם

כשאינ לנו כסף מזומן.

(10 דק')

דף עבודה משותף (שיעור 2 - דף עבודה).

חלקי לתלמידים את דף העבודה המיועד לתלמיד. פתרו את דף העבודה יחד במליאה.

הקריאי כל שאלה ותני רשות דיבור לתלמידים.

היעזרי בדף העבודה המיועד למורה. בדף זה כתובות התשובות לשאלות.

סיכום

- שקל - המטבע בו משמשים במדינת ישראל
- מטבעות ושטרות
- מוסדות פיננסיים: בנקים, בנק ישראל, חברות אשראי
- אמצעי תשלום: מזומן, כרטיס אשראי

(2 דק')

סכמי את השיעור:

בשיעור זה למדנו על המטבע הרשמי בישראל- השקל החדש ואת המטבעות והשטרות המרכיבים אותו. למדנו על מוסדות פיננסיים שונים: על הבנקים, בנק ישראל וחברות האשראי שמספקות לנו את כרטיסי האשראי.